

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B.V.D.

R 372/13

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
Plein 1813 no. 4
te

'S-G R A V E N H A G E

Onderwerp :
Culturele overeenkomst Nr 773.972 Afdeling
tussen "Nederland-USSR" en Bureau
Sowjet-Russische organisaties. 16 feb. 1965
s-Gravenhage.
Stadhoudersplantsoen 25

Bijlage(n):1

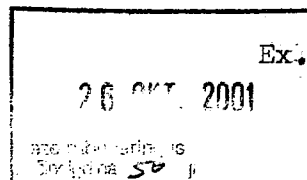
Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een
rapport aan te bieden betreffende: Culturele over-
eenkomst tussen "Nederland-USSR" en Sowjet-Russische
organisaties.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinninghe Damsté

Men gelieve steeds één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording nauwkeurig het onderwerp,
de dagtekening en het nummer van deze brief te vermelden.

Behoort bij schrijven no. 773.972

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

CULTURELE OVEREENKOMST TUSSEN "NEDERLAND-USSR" EN SOWJET-
RUSSISCHE ORGANISATIES

Op 18 februari 1965 zal in "Krasnapolsky" te Amsterdam met enig feestelijk vertoon een nieuwe culturele overeenkomst worden gesloten tussen de "Unie van Sowjet-verenigingen voor vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland" en de vereniging "USSR-Nederland" enerzijds en de communistische vereniging "Nederland-USSR" anderzijds. De overeenkomst zal van Russische zijde worden getekend door de bekende _____ - die voorzitter is van de vereniging "USSR-Nederland" - en van Nederlandse zijde door _____ de vice-voorzitter van de vereniging "Nederland-USSR".

Overeenkomst in het raam van het culturele accoord van 1964

Het gaat hier om een overeenkomst ("plan") voor culturele samenwerking, opgesteld voor het jaar 1965 en passend in het raam van het culturele accoord, dat in januari 1964 tussen de Russische organisaties en de Nederlandse vereniging werd gesloten.

Sinds 1958 zijn door de Unie van Sowjet-verenigingen een aantal culturele accoorden gesloten met vriendschapsverenigingen in verschillende landen. De Unie wordt daarbij telkens gesecondeerd door de met een bepaald land corresponderende en onder de Unie ressorterende Sowjet-vereniging van vriendschap (zoals "USSR-Nederland" er één is). De bilaterale vereniging wordt dan naar voren geschoven als mede-partner in het accoord.

Typerend is, dat zowel bij de afsluiting van het Russisch-Nederlandse culturele accoord in januari 1964 als bij de ondertekening van de overeenkomst voor 1965 niet een functionaris van de Unie in de schijnwerpers der publiciteit naar voren treedt om de documenten te tekenen, doch de voorzitter van de vereniging "USSR-Nederland", die dan mede namens de Unie zijn handtekening plaatst.

De culturele accoorden met organisaties in diverse landen hebben in het algemeen gelijklopende teksten, waarin de algemene doelstellingen worden omschreven. Er worden elk jaar nieuwe overeenkomsten aan toegevoegd, waarin wordt vastgelegd wat de partners in

Behoort bij schrijven no. 773.972

Ex. no. 2

26 OKT. 2001

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

Deze rubricering is
beëindigd na 5de jr.

- 2 -

het nieuwe jaar zullen ondernemen.

Aspecten van de overeenkomst voor 1965

In het kader van de overeenkomst voor 1965 zal, evenals in 1964, allereerst aandacht worden geschonken aan wederzijdse hulpverlening aan toeristengroepen. Men zal elkaars toeristen desgewenst ook in contact brengen met persoonlijkheden uit het openbare leven.

In onderling overleg zullen in Nederland bijeenkomsten worden belegd of artikelen gepubliceerd ter gelegenheid van Russische gedenkdagen en in de Sowjet-Unie ter gelegenheid van Nederlandse. Opmerkelijk is, dat hetgeen de vereniging "Nederland-USSR" op dit terrein in Nederland zal doen reeds is vastgesteld *), terwijl wat de Russen zullen ondernemen in het vage blijft. De aandacht is kennelijk meer gericht op het uitdragen van Sowjet-Russische cultuur - en propaganda - in Nederland dan op het omgekeerde.

Het normale routine-werk van uitwisseling van tijdschriften en foto's zal worden voortgezet. Hierbij zij aangetekend, dat door de vereniging "Nederland-USSR" sinds haar oprichting in 1947 altijd veel meer materiaal van de Russen wordt ontvangen dan door haar naar Moskou wordt verzonden. Dit geldt in nog sterker mate bij de uitwisseling van literatuur en films, waarbij praktisch kan worden gesproken van één-richting-verkeer Moskou-Amsterdam. Hoe daarnaast de wederzijdse voorlichting over eigen land en volk politiek is gericht, valt reeds af te leiden uit de geijkte termen, waarvan men zich over en weer bedient: men spreekt bij voorkeur van voorlichting over "leven en werken van de Sowjet-burgers en hun streven naar vrede en vriendschap tussen de volken" en over "leven en cultuur van het Nederlandse volk".

Cultureel verdrag op staatsniveau

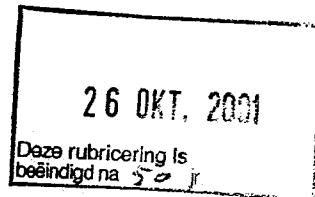
In Moskou heeft men ook in het afgelopen jaar op verschillende

---

*) Herdacht zullen worden enkele geboorte- en sterfdagen van Russische kunstenaars, de sterfdag van . . . en de "dag van de ruimtevaart".

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

- 3 -

manieren duidelijk gemaakt grote waarde te hechten aan een cultureel verdrag op staatsniveau tussen de Sowjet-Unie en Nederland en prijs te stellen op totstandkoming daarvan op korte termijn.

Een interview, dat _____, de voorzitter van het Staatscomité voor culturele betrekkingen met het buitenland, in oktober 1964 toestond aan de Moskouse correspondent van "De Waarheid", wekte zelfs sterk de indruk, dat de Russen de Nederlandse regering min of meer onder druk wensten te zetten en het culturele accord met "Nederland-USSR" wilden gebruiken als stok achter de deur. Deze indruk werd nog eens versterkt door een bericht, opgenomen in het nummer van december 1964 van het maandblad van de vereniging "Nederland-USSR". Hierin werd zeer nadrukkelijk verklaard, dat er op korte termijn een overeenkomst zal worden afgesloten en dat er voor het jaar 1965 al enige "vast-omlijnde plannen" bestaan.

15 februari 1965.